

provincie Drenthe

Hartelijk welkom

Informatieavond Beheerplan Natura 2000

Opening – Opzet en doel

Even terug kijken

Stand van zaken

Programmatistische Aanpak Stikstof

Presentatie beheerplan

Vragen

Pauze

Tijd voor vragen aan de tafels

Even terug kijken

provincie Drenthe

Lange aanloop

1979

Vogel- en Habitatrichtlijn
Instelling Europees netwerk Natura 2000

2008

Start opstellen beheerplan

2010

PAS op de plaats

2011

Streep door nationale koppen
Opstellen gebiedsanalyses + ontwikkelen AERIUS

2013

Officiële aanwijzingsbesluiten Rijk

2014

Inwerkingtreding PAS

2015

Afronden beheerplannen

Enige aandachtspunten uit gebiedsgroepen

- Drainage en beregening
- Vliegbewegingen
- Niet-aangewezen habitattypen
- Vernatting
- Ganzen

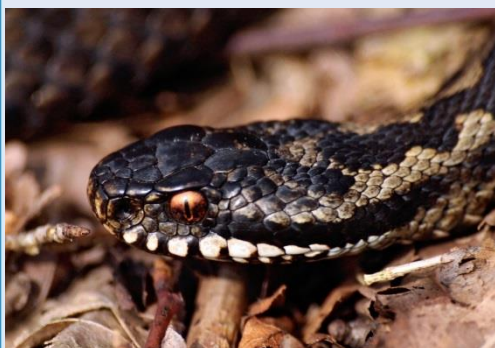

Natura 2000 in Drenthe

Oppervlakte:

- Europa	18.4%
- Nederland	13.4%
- Drenthe	8.3%

Norgersholt

Leekstermeergebied

Zuidlaardermeer

Drentsche Aa

Fochteloërveen

Witterveld

Drents-Friese Wold

Dwingelderveld

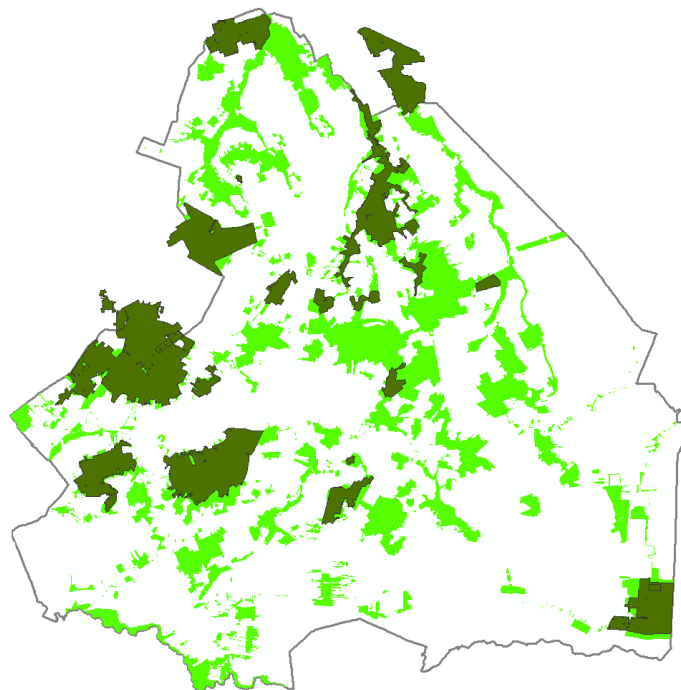
Havelte-Oost

Leggelderveld

Bargerveen

Drouwenerzand

Elperstroom

Mantingerbos

Mantingerzand

Hoe verder met de

provincie Drenthe

Programmatistische Aanpak Stikstof?

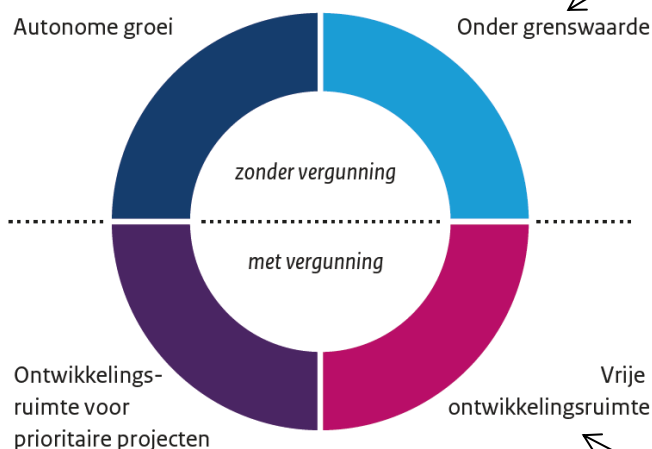
- Vergunningverlening
- Uitvoeren gebiedsanalyses met maatregelen
- Hernieuwde vaststelling in december
- Idem 2016

Hoe verder met de

Programmatische Aanpak Stikstof?

De PAS verdeelt de depositieruimte over vier delen.

90 meldingen

Grenswaardereservering

Drenthe

Toon gebieden met minimaal 50% gebruikt.

Natura 2000 gebied	Gemeld %	95
Drentsche Aa-gebied	95	95
Mantingerzand	95	95
Bargerveen	89	89
Fochteloërveen	86	86
Drouwenerzand	85	85
Nongerholt	82	82
Dwingelderveld	80	80
Drents-Friese Wold & Leggelderveld	79	79
Holtingerveld	79	79
Elperstroomgebied	72	72
Witterveld	72	72
Mantingerbos	67	67

Vergunningen

- 143 aanvragen
- 11 vergunningen in december

Het beheerplan

- *Beschermen - beleven – benutten*
- Focus op instandhoudingsdoelen
- Gaat alleen om aanvullende maatregelen
- PAS gebiedsanalyses niet ter discussie
- Kader voor vergunningverlening
- Beheercommissie
- 6 jaar
- Nu nog ambtelijke werkversies

Waardevol heidelandschap

op de Hondsrug

Beheerplan Drouwenerzand

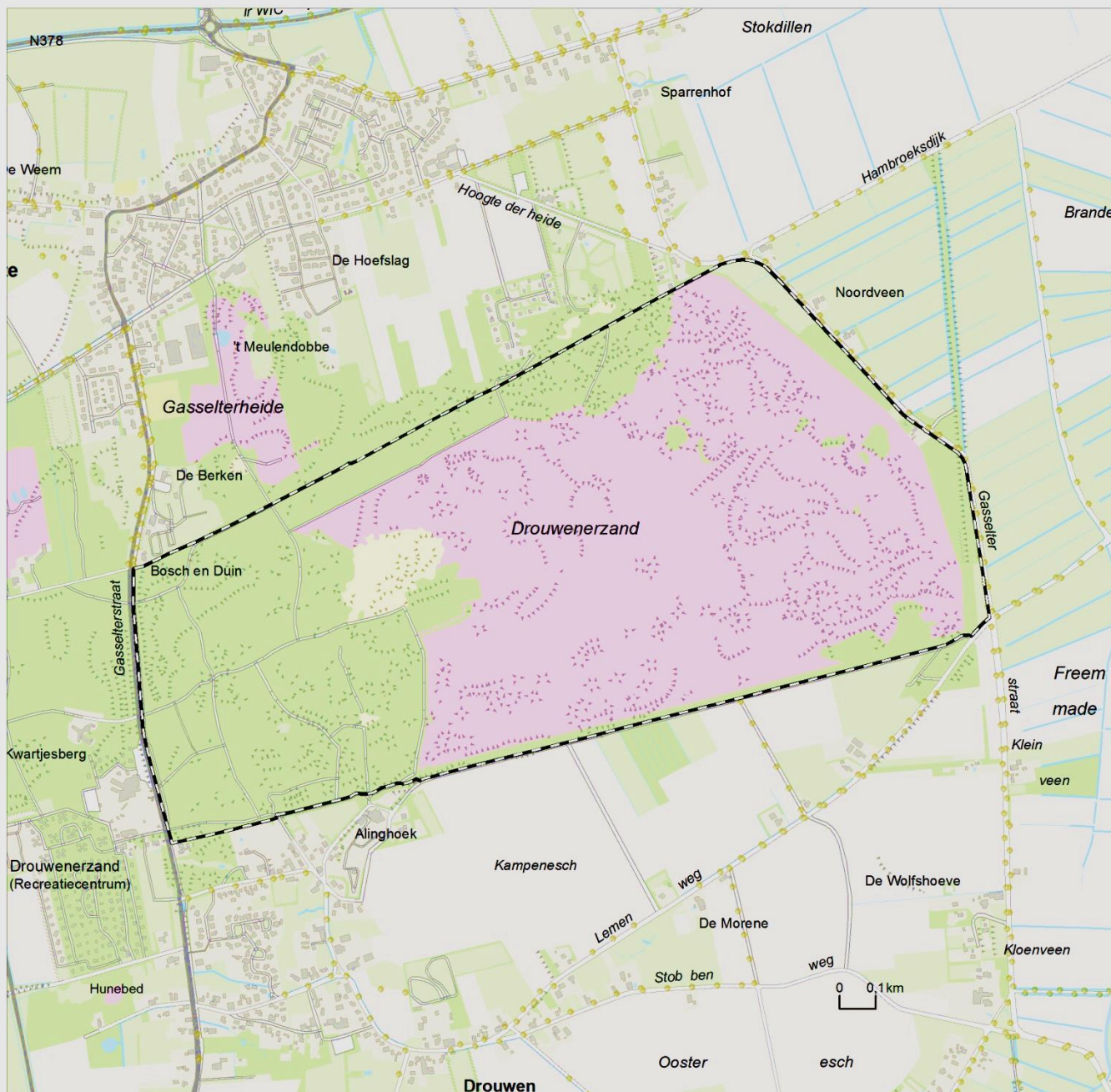
provincie Drenthe

Natura 2000 Drouwenerzand

Legenda

- water
- akkerland
- bos
- dodenakker; dodenakker met bos
- grasland
- heide
- zand
- spoorbaanlichaam
- overig
- bebouwd gebied
- gebouw
- spoorlijn
- bomenrij
- kade, wal

Project: Natura 2000 beheerplan

Datum: 17-09-2015

Kaart: pl20150909-0212

Bestandslocatie:

G:\Projecten\DrGr\N2000\Kaart\Beheerplannen

GIS en Cartografie, provincie Drenthe
© topografische ondergrond TDKadaster

Waarom

provincie Drenthe

een Natura 2000-gebied?

**Zeer goed ontwikkelde heide,
de vele jeneverbesstruwelen
en het stuifzand**

- Binnenlandse kraaihei-begroeiingen
- Heischraal grasland
- Jeneverbesstruwelen
- Stuifzandheiden met struikhei
- Zandverstuivingen

**Jeneverbesstruweel
Stuifzandheide**

Stuifzand

A wide-angle landscape photograph of a heathland. The foreground and middle ground are covered in dense, low-lying vegetation. There are distinct patches of vibrant green moss or grass interspersed with areas of brownish-purple heather. The terrain appears slightly uneven with small mounds and depressions. In the background, a line of trees is visible on the horizon under a sky filled with large, white, fluffy clouds. A few individual trees, including a tall, dark evergreen, are also visible in the mid-ground on the right side.

Binnenlandse kraaiheibegroeiingen

Heischraal grasland

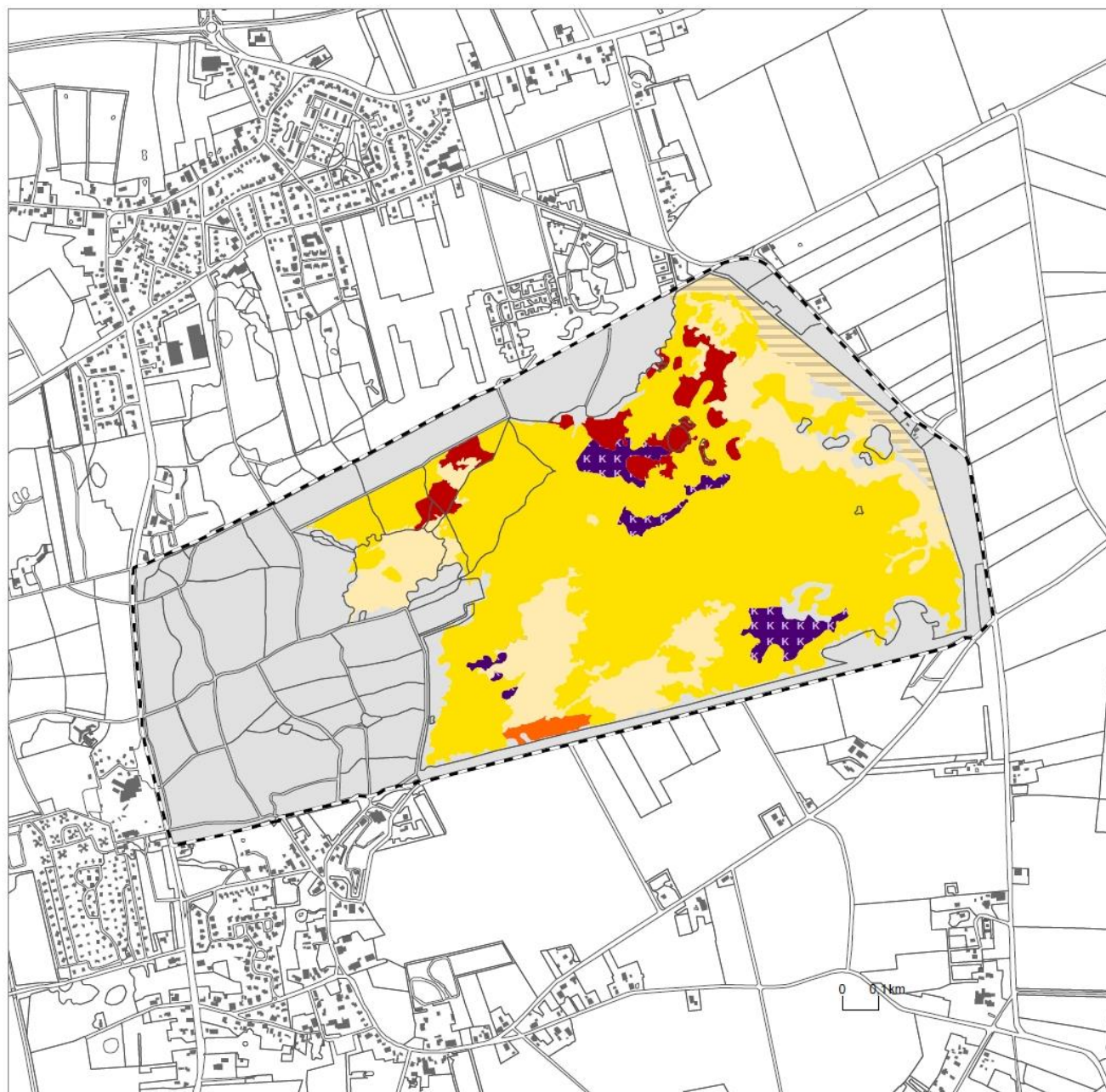
Natura 2000 Drouwenerzand

Legenda

 grens Natura2000

Habitatype

- H0000, Geen habitat
- H2310, Stui fzandheiden met struikhei
- H2320, Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
- H2330, Zandverstuivingen
- ZGH2330
- H5130, Jeneverbesstruwelen
- H6230, Heischrale graslanden

Project: Natura 2000 beheerplan

Datum: 25-11-2015

Kaart: pl20150909-0236

Bestandslocatie:

G:\Projecten\DrGr\N2000\Kaart\Beheerplannen

GIS en Cartografie, provincie Drenthe
© topografische ondergrond TDKadaster

Toestand en doelen

Habitatype	Toestand Landelijk	Doel Oppervl.	Doel Kwaliteit
Stuifzandheiden met struikhei	--	=	>
Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	-	=	=
Zandverstuivingen	--	=	=
Jeneverbesstruwelen	-	=	>
Heischrale graslanden	--	=	>

Vergroting van de variatie in structuur en overgangen naar bos

- Stuifzandheiden met struikhei
- Binnenlandse kraaiheibegroeiingen
- Droge heiden
- Zandverstuivingen

Kwaliteitsverbetering jeneverbesstruwelen en stimuleren van verjonging.

Kansen

- Vereenvoudiging regels
- Optimaliseren beheer → begrazing, kleinschalig plaggen e.d
- Waterhuishouding is op orde
- Verjonging jeneverbes → gaat goede kant op

Knelpunten

- Overmaat aan stikstof
- Gebrek aan wind → zandverstuiving
- Kwaliteit heischraal grasland

Wat gaan we doen?

Maatregelen

- Begrazing met heideschapen
- Hier en daar plaggen
- Lokaal maaien en afvoeren
- Verwijderen van opslag

Natura 2000 Drouwenerzand

Legenda

— grens Natura2000

PAS-maatregelen 1e beheerplanperiode

Zoekgebied kleinschalig plaggen en maaien

Zoekgebied boskap voor windwerking op H2310

Gebied voor onderzoek naar jeneverbesverjonging

Kartering vegetatie zoekgebied H2330

Landschapsecologische analyse inclusief bodemchemie

Vermindering begrazingsdruk in groeiseizoen

Project: Natura 2000 beheerplan

Datum: 26-11-2015

Kaart: pl20150909-0274

Bestandslocatie:

G:\Projecten\DrGr\N2000\Kaart\Beheerplannen

GIS en Cartografie provincie Drenthe

Onderzoek

- Analyse toestand heischraal grasland
- Grondwaterstroming en bodemopbouw heischraal grasland
- Vegetatiekartering zoekgebied zandverstuivingen
- Verjonging jeneverbesstruiken
- Zoekgebied vergroting windwerking

Vinger aan de pols

Flora en fauna

- Ontwikkeling plantengroei
- Voorkomen en trend typische soorten
- Uitvoering maatregelen

Bodem, lucht en water

- Peil grond- en oppervlaktewater
- Waterkwaliteit
- Bodemchemie
- Stikstof

Kosten

- Intensivering beheer (begrazing, plaggen, maaien)
- Verwijderen bos en opslag
- Onderzoek

€ 92.200

- **Dagelijks beheer → eigenaar, beheerder**
 - Subsidie Natuur en Landschap
 - Projecten
 - Eigen geld
- **Aanvullend beheer**
 - Programma Natuurlijk Platteland (PAS)
- **Monitoring**
 - Meerjarenplan Monitoring

Bestaande activiteiten

**Activiteiten vóór 31 maart 2010:
vergunningvrij**

Voorwaarde – niet zeer negatief voor natuur

- Wandelen en fietsen
- Landbouw in de omgeving
- Gebruik wegen
- Wonen en bedrijvigheid
- Etc.

-
- A large, spreading pine tree stands on a sandy dune. In the foreground, a paved road with white dashed lines leads towards the tree. The background shows a landscape with other trees and a blue sky with light clouds.
- Er kan Natuurbeschermingswetvergunning nodig zijn
 - Aanvrager vooraf toetsen op effecten
 - Uitkomsten → initiatiefnemer vergunning aanvragen
→ provincie Drenthe
 - Toezicht en handhaving belangrijk

Planning, procedures en meepraten

2015

2016

NOV

DEC

JAN

FEB

MRT

APR

MEI

JUN

JUL

AUG

Gebiedsgroep

Informatieavond

Inhoudelijk afronden beheerplannen

Bestuurlijke besluitvorming (mede)
bevoegde gezagen

Ter inzage

Verwerken zienswijzen

Vaststelling
beheerplannen

Op weg naar de toekomst

provincie Drenthe

